

ההסתדרות הרפואית בישראל

ISRAEL MEDICAL ASSOCIATION

איגוד רופאי בריאות הציבור

ISRAEL ASSOCIATION OF PUBLIC HEALTH PHYSICIANS

כ' אלול, תשע"ז

11 ספטמבר, 2017

לכבוד

ד"ר אודי קלינר, יו"ר הועדה להגבלת פרסום מזון מזיק
חברי הועדה

הנדון: הגבלת פרסום מזון מזיק - גישת בריאות הציבור בראי לקחי המאבק בטבק

איגוד רופאי בריאות הציבור בישראל מודה לך על ההזדמנות להציג את גישת בריאות הציבור בפני הועדה ואנו מברכים על יוזמות משרד הבריאות לקידום תזונה בריאה בישראל. בנוסף למצגת שתוצג בדיון הועדה ב-11.9.2017, להלן תקציר עמדתנו.

השמנה ותזונה לקויה מהווים בעיה חמורה המאיימת על בריאות הציבור בישראל, ובפרט מדאיגה תמונת המצב בקרב ילדים. "קיימות ראיות חד-משמעיות לכך שהשמנת ילדים מושפעת מאמצעי שיווק ומכירות של מזונות עשירים בשומן רווי ושומן טראנס, סוכר ומלח" (פרופ' אנדוולט). צעדי המניעה צריכים להיות ממוקדים במיוחד בהגנה על בריאותם של תינוקות, פעוטות, ילדים ונערים.

קיים דמיון רב בין מזון מזיק לטבק, הן באופי וחומרת הבעיה והן בצורך בגישת בריאות הציבור כוללת לפתרון. בדומה לטבק, ההתמכרות למזון מזיק מקודמת באינטנסיביות על ידי תעשייה הפועלת בחמדנות להגדיל את רווחיה תוך ניצול פגיעותם של ילדים, על חשבון בריאות הציבור והאינטרס הציבורי, ותוך הגדלת הפערים החברתיים.

הוכח כי תעשיות המזון והטבק נוקטות באמצעים פסולים להשפיע על המחקר המדעי, מקבלי ההחלטות והתקשורת, תוך כדי הטעיה מכוונת של הציבור. הגנה על בריאות הציבור מחייבת צעדים למניעת השפעה פסולה של תעשיית המזון על מקבלי ההחלטות, בדומה לצעדים המיושמים בתחום הפיקוח על הטבק. בהקשר זה אנו חוזרים על התרעתנו כי שילובם כחברי ועדה של נציגי גופים מסחריים או נציגי "ציבור" בעלי ניגודי עניינים, שהאינטרס הציבורי אינו בראש מעייניהם, עלול לחבל אנושות ביכולת הועדה לגבש המלצות התורמות לבריאות הציבור. קיימות עדויות מוצקות לכך שרגולוציה עצמית איננה יעילה.

הגנה על בריאות הציבור מפני "פרסום מזון מזיק" מחייבת גישה כוללת וגורפת מלווה באכיפה, בהתאם ללקחים מהמאבק בנוקי המזון המזיק והטבק בעולם. "הגבלה" - אסדרה חייבת לכלול גם איסורים גורפים ולא רק הגבלות. "פרסום" - על כל צורותיו, וכן שיווק, מתן חסות וכו'. "מזון" - על כל צורותיו, לרבות תרכובות מזון לתינוקות ומשקאות. "מזיק" - נדרשת הגדרה רחבה ולא

חברי ועד איגוד רופאי בריאות הציבור	
פרופ' ליטל קינן בוקר	יו"ר: פרופ' נדב דוידוביץ' - nadavd@bgu.ac.il
פרופ' נטליה בילנקו	גזברית: פרופ' רחלי דנקנר - racheld@gertner.health.gov.il
ד"ר ערן קופל	מזכיר: ד"ר חגי לויין - hagai.levine@gmail.com

ההסתדרות הרפואית בישראל

ISRAEL MEDICAL ASSOCIATION

איגוד רופאי בריאות הציבור

ISRAEL ASSOCIATION OF PUBLIC HEALTH PHYSICIANS

מצומצמת של מזון מזיק, לאור הראיות על נזקי מזון תעשייתי ומעובד, גם אם לכאורה "מופחת סיכון". נדרשת התייחסות כוללת לכלל הנזקים, לרבות נזקים בריאותיים, חברתיים וסביבתיים.

הגנה על בריאות הציבור מפני מזון מזיק מחייבת אסטרטגיה ארוכת טווח כוללת המשלבת צעדים שונים ולא רק מניעת פרסום ושיווק. ניתן ללמוד מהצלחת גישת MPOWER והאמנה הבינלאומית לפיקוח על הטבק (FCTC), כיצד ניתן לשלב באופן סינרגיסטי, מותאם לישראל ומבוסס ראיות: ניטור, טיפול רפואי, קידום בריאות, איסור גורף של שיווק ופרסום והעלאת מיסים.

אנו תומכים ביישום צעדים שהוכחו כאפקטיביים בתחום הפיקוח על הטבק לתחום המזון המזיק, בהתאמה. דוגמאות בהקשר לאיסורי פרסום ושיווק: אזהרות גרפיות, אריזות אחידות, איסור מכירה לקטינים, איסור מכירה במכונות אוטומטיות, איסור פרסום בטלוויזיה, רדיו, אינטרנט ועיתונות, איסור מתן חסויות, איסור ייחוס תועלות בריאותיות, איסור שימוש בידוענים/סמלילים/דמויות. דוגמאות בהקשר לצעדים משלימים: השקעה מסיבית של המדינה בקידום תזונה בריאה (לרבות באמצעות פרסום בכלי התקשורת השונים) – בין היתר באמצעות מס צבוע לקידום תזונה בריאה, העלאת מיסים על מזון מזיק, שקיפות ופעולות למניעת השפעות פסולות של התעשייה, פרסום דו"ח שנתי של שר הבריאות ועוד.

נשמח לסייע בגיבוש תכנית והמלצות קונקרטיות. אנו עומדים לרשותכם ונפעל בכל האמצעים העומדים לרשותנו, יחד עם שותפינו הרבים והציבור, לעידוד משרד הבריאות במאמציו לקדם תזונה בריאה בישראל, לטובת הציבור בישראל.

בברכת בריאות,

איגוד רופאי בריאות הציבור בישראל, ההסתדרות הרפואית

לוטה:

מר משה בר סימן טוב, מנכ"ל משרד הבריאות

פרופ' איתמר גרוטו, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות

פרופ' רונית אנדנוולט, ראש אגף תזונה, משרד הבריאות

אינג' אלי גורדון, מנהל שירות המזון הארצי, משרד הבריאות

פרופ' ליאוניד אידלמן, יו"ר ההסתדרות הרפואית

חברי ועד איגוד רופאי בריאות הציבור	
פרופ' ליטל קינן בוקר	יו"ר: פרופ' נדב דוידוביץ' - nadavd@bgu.ac.il
פרופ' נטליה בילנקו	גזברית: פרופ' רחלי דנקנר - racheld@gertner.health.gov.il
ד"ר ערן קופל	מזכיר: ד"ר חגי לויין - hagai.levine@gmail.com